

učitelj tov. Rajšp, ki je še navzočim staršem, katerih je bilo nad 30, toplo priporočal roditeljski mesečnik „Domače ognjišče.“ Na željo navzočih se priredi meseca januarja zopet tak sestanek.

Učiteljske izpremembe v ormoškem okraju. Tov. Franc Košir in Ciril Bobič sta imenovana suplentom na Rupči; B. Majcenovičeva je namesčena kot suplentinja pri Veliki Nedelji, Leonida Herzogova pa na ormoški okoliški šoli; I. Hrgova nadomešča obolelo učiteljico gospo Alt pri Tomažu. Službi sta se odpovedali gospodični: Melita Preskarjeva, učiteljica pri Veliki Nedelji, ter Milena Lazarjeva, učiteljica na ormoški okoliški šoli.

K „štrajku“ četrtoletnikov v Mariboru. Iz Maribora poročajo: V ponedeljek, dne 9. t. m., je poklicala „črna deska“ v mariborskem učiteljskem „nepokorne“ gojence zopet k pouku. Dijaki so se odzvali polnoštevilno, pričakujoč z napetostjo nadaljnjih dogodkov. Njihovo radovednost je kmalu nasitil deželni nadzornik, ki je v spremstvu ravnatelja počastil 4. letnik ter vprašal dijake, ali še mislijo dalje „štrajkati“ v slučaju, da ostane Majcen. Kakor je bilo pričakovati, se mu je odgovorilo z „da“, nakar naznani nadzornik, da se četrta letnik spet zaključí na nedoločen čas. — Radovedni smo, kak sad bo obrodilo to postopanje. Tukaj se jasno vidi, kake razmere vladajo pri našem šolstvu. Rajši naj se poizgubi med svetom truma nadebudnih dijakov, kakor pa da bi se skrivil enemu nesposobnemu učitelju, za katerega hrbtom se skrivajo razni Napotniki in kanoniki Majceni, mogoče tudi kak Lueger, le en las na glavi. Pri takih ljudeh se ne vpraša za sposobnost, tem gre le za „mišljenje“. Bolj fanatičen si, več veljaš pri teh maziljenih gospodih. Glejte, napredni učitelji, kako dobro bi se vam godilo, če bi se hoteli le malo klanjati kakemu gospodu župniku ali pa dekanu, v mnogih slučajih pa zadostuje že kaplan. Ne razumem vas torej, da ste si izvolili tako stranko, kjer imate le trpljenje in preganjanje. No, hvala Bogu, vsi vendar niso Majceni! — Da se pa tudi najdejo ljudje pri nas v Mariboru, ki mislijo ravno nasprotno, so nam najlepši dokaz prispevki za te „štrajkujoče“ dijake. V kratkem času, se je nabralo od raznih strani blizu 600 K in vedno še dohajajo nove podpore. V tem slučaju velja pregovor: „Ljudski glas, božji glas“. Kako spoštujejo drugi profesorji našega učenjaka Majcena, lahko spoznamo, če pregledamo rubriko o prispevkih, kjer se lahko med drugim čita: profesor N. N. 10 K. — Da bi se skrivali za dijake nemški hujskati, kakor so slepili razni Majceni prijatelji po časopisih, je popolnoma neresnično. Tukaj ne gre za nacionalne mržnje, ampak edino le za osebo Majceno, v katerem slučaju zgine vsaka narodnost. — V slučaju, da se Majcen odstavi, bi pač bilo veliko vredno, če bi se naši poslanci malo pobrigali, da zasede njegovo mesto zopet Slovenec in ne Nemec, kakor si to žele nemški časopisi. — Dalje poročajo iz Maribora: Tukaj priredijo v kratkem Nemci veliko zborovanje, na katerem se bo govorilo o razmerah na mariborskem učiteljskem. Govore po mestu, da je bilo med piškavimi vladnimi darovi, ki so jih dobili slov. duhovniški poslanci za svoje hlapčevanje v nagodbenem vprašanju, tudi imenovanje Majcena profesorjem na mariborskem učiteljskem, katero imenovanje pa se ni objavilo, ker se je pričel štrajk. Zmožni so naši gospodje, kakor so Korošec in Roškar, kaj takega dovoliti in storiti. In ti ljudje hočejo ustanoviti nov „narodni“ list za slovensko razumništvo na Spodnjem Štajerskem!

Občina Zavrč pri Ptujju je enoglasno imenovala za častnega občana tov. nadučitelja Josipa Truharja. Čestitamo!

Na štirirazrednici v Št. Lovrenu nad Mariborom je razpisana učiteljska služba za slovenske Nemce. Opozarjamo že danes na dopis s Štajerskega „Ponemčevanje ljudskih šol v mariborskem okraju“, ki ga priobčimo v prihodnji številki „Učit. Tov.“

Iz seje c. kr. okr. šol. sveta v Tolminu. Dovolí se dopust eni učiteljici in enemu učitelju zaradi bolezni. — Dva učitelja dobíta predplač in dve učiteljski osebi podporo po 100 K. Zavrne se prošnji dveh učiteljskih kandidatov za službovanje, ker nista bili zadostno podprti. — Imenuje se več učiteljic ročnih del. Stres Frančiška in Sattler Andrej dobíta III. petletnico. I. razred moškega staleža je zapolnjen; v II. razredu je prostih še 8 mest. — Pavšič Dragica se pomakne v

I. razred; v drugi pa: Skrt Josipina, Perin Marija in Repič Marija. Sklene se, da se bo prihodnje leto gradilo dve šol. poslopji: v Novakih in Smasteh in da se bo odslej naročevalo vse šol. tiskovine od „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani. Na potovalnih šolah: Selo-Ruti in Hudo južno-Zakojca se zviša postavno na 300 K letnih. Sklene se da bodi 23. december šole prost dan. Kenda Josip se stalno upokoji. Dovolí se razni nakazi. Sprejme se predlog, da je predložene račune za preudarjena in dovoljena hitro ugotavljati. — Skupne šol. potrebščine za ves okraj znašajo približno 160.000 K, katere se pokrije z deželnim prispevkom 28.000 K, davščino na užitino mesa, vina in piva približno 17000 K, doneskom iz verskega-normalnega fonda 1239 K, ostankom blagajnice približno 15.000 K in 90% doklado na vse izravne davke.

Razgled po šolskem svetu.

— **Višja državna obrtna šola v Ljubljani.** Poslanec Ivan Hribar je dobil na merodajnem mestu zagotovilo, da se ustanovi v Ljubljani višja državna obrtna šola. Ustanovi se tudi železniška delavnica.

— **Slovenska deželna ljudska šola v Št. Jakobu v Rožu zagotovljena.** Leta 1892. se je dotedaj utrakvistična ljudska šola v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem izpremenila v slovensko, ali l. 1900. se je nemčurjem posrečilo, dognati pri deželnem šolskem svetu razdelitev te šole v slovensko in utrakvistično. Občina, ki je v slovenskih rokah, se je pritoževala na vse mogoče instance, a končno je tudi naučno ministrstvo pristalo na razdelitev šole. Nato se je občina pritožila na upravo sodišče, in to je dne 6. t. m. izreklo svojo razsodbo: Odlok ministrstva se razveljavi. Paragraf 6. državnega ljudskošolskega zakona ne nudi pravne podlage za ustanovitev šol, ki so razdeljene v sekcije. Moglo se je torej iti samo za sekcije v zmislu novega položaja, po katerem bi se morali ustanoviti dve samostojni šoli pod skupnim vodstvom. Pri tem bi se morali izpolniti vsi predpogoji, ki so vezani na ustanovitev šole. K temu pripada v prvi vrsti komisijonalni pozved o potrebi in s komisijonalnim pozvedom zvezana ustna obravnava z interesi. Ker pa tega ni bilo, se je smatralo pritožbo za utemeljeno in se je odlok ministrstva razveljavil. — Zmagala je torej slovenska občina šentjakobska. Čestitamo na tej zmagi v prvi vrsti obema neumornima šentjakobskima prvobojevnikom za slovensko šolo, gosp. župniku Ražunu in g. županu Kobentarju, ki sta vendar dosegla uresničenje zahteve šentjakobskih in vseh koroških Slovencev.

— **Slovenske šole na Muti** ne bodo več oskrbovale šolske sestre. Kakor poroča „Slov. Gosp.“, je odpovedalo vodstvo šolskih sester v Mariboru oskrbovanje slov. pouka v šoli na Muti „zaradi neprilik od strani radikalnega dijaštva“. (Zdi se nam, da je bila ena tistih neprilik opozoritev na slabe učne uspehe v šoli.) Ne obžalujemo tega dejstva; šoli gotovo ne bo v škodo. Čudimo se samo tistemu očitnemu hrepenenju spraviti „Družbo“ v zadrego, dasi č. šolske sestre prav dobro vedo, da žive samo od slovenskih grošev.

— **Šola Leitersberg-Karčovina.** Smrtonosni udarec, ki ga mariborski Nemci kanijo zadati slovenskemu življu v okolici tega mesta z nameravanim ponemčenjem leitersberško-karčovinske šole, je vse rodoljubne Slovence spravil pokonci. Odbor „Slovenskega društva“, ki je pred vsem poklicano, da se postavi v bran ter stori potrebne korake, da se odvrne ta velika, slovenskemu narodu preteča nesreča, se je 14. t. m. zbral ter je sklenil naslednjo protestno resolucijo, ki se bo poslala pristojni oblasti: „Slovensko društvo“ v Mariboru z vso odločnostjo protestira proti nepostavnemu sklepu krajnega šolskega sveta Leitersberg-Karčovina, da se šolski pouk popolnoma ponemči, ter izjavlja, da je na tej šoli, katero obiskuje 86½% slovenskih otrok in samo 13½% nemških otrok, status quo, to je ohranitev dvojezičnega nemškega pouka sploh najmanjše, kar Slovenci zahtevamo in od česar absolutno ne odstopimo. Vrhutega je odbor sklenil organizirati akcijo za protest, oziroma rekurz, in je naprosil odbornika gosp. odvetnika dr. Radoslava Pipuša, da prevzame sestavek in vložitve tega rekurza. — V krajnem šolskem

svetu se je z vso vsmo boril za pravice slovenskega jezika naš vrli tovariš, ravnatelj M. J. Nerat, a je bil poražen od ljutih, združenih narodnih nasprotnikov.

— V Ljutomeru so otvorili minulo nedeljo nemški šolski vrtec, ki ga je ustanovil nemški „Schulverein“.

— Spopadi med poljskimi in maloruskimi dijaki povodom imatrikulacije. Na vseučilišču v Levovu je prišlo 14. t. m. pri imatrikulaciji do spopadov med poljskimi in maloruskimi dijaki. Ko so bili popolnoma mirno imatrikulirani slušatelji bogoslovja, je neki maloruski pravnik prečital protest proti obliki, v kateri so storili obljubo maloruski slušatelji. Maloruski dijaki so zapeli nato narodne pesmi in dvignili svoje palice. Zaraditega so jih poljski dijaki izrinili iz dvorane. V spopadu so bili ranjeni štirje poljski in trije maloruski dijaki. Maloruski dijaki so zapustili vseučilišče, prepevaje narodne pesmi. Nato se je imatrikulacija mirno nadaljevala.

Listnica uredništva.

F. M. v G.: Med božičnimi počitnicami pošljite svoj spis našemu uredništvu v „Učiteljsko tiskarno“ v Ljubljano. To velja tudi drugim, ki nam menijo kaj sporočiti. — Na Goriško: Danes ni mogoče. Prihodnjič!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 3768.

Kranjsko.

(190) 1

Na šestrazredni ljudski šoli v Dobropoljah se razpisuje v stalno nameščenje nadučiteljska služba s postavnimi prejemki in vžitkom prostega stanovanja.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 15. prosinca 1908.

Prosilci, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni morajo z državno-zdravniškim izprijevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 10. grudnia 1907.

Panorama kosmorama

Dvorski trg šte. 3 (pod „Narodno kavarno“).

Od 22. decembra do vštete 30. decembra 1907: 138 12

**Iz Prage po češkosaksonski Švici
v Draždane.**

VERONIKA KENDA

v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 20

priporoča p. n. krajnim šolskim svetom, šolskim vodstvom in učitelstvu svojo veliko 118 52 16

zalogo pisalnih in risalnih potrebščin.

Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih velikostih, pisalni in pismeni papir, zavitke različne velikosti, veliko izbiro peres, držal, svinčnikov, gumic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Glavna zaloga Jos. Petričevih zvezkov.

Postrežba točna in solidna.

Narodna knjigarna

na Jurčičevem trgu šte. 3
v Ljubljani

združena s trgovino s šolskimi, pisalnimi, risalnimi in drugimi v to stroko spadajočimi potrebščinami, se priporoča vsemu zavednemu naprednemu učitelstvu za dobavljenje vseh

knjig, časopisov ter šolskih in drugih potrebščin.

V popolnjenje svoje zbirke kupujem
raznovidne starine,

osebno iz naše domovine, kakor: izkopnine vseh dob, orožje, knjige, slike, rezbarije, veznine, porcelan, hišno orodje, novce, dragulje itd.

J. Nikolaj Sadnikar v Kamniku.

Starine se lahko pošiljajo na ogled, kar mi ne ugaja, vrnem franko.